

ข้าวพันธุ์มะลิโกเมนสุรินทร์

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมการข้าว
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทรศัพท์ 0 2561 4050

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวเจ้าพันธุ์มะลิโกเมนสุรินทร์ เกิดจากความร่วมมือระหว่างศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์ ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว คณะเทคโนโลยี และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นข้าวเจ้าหอม ได้จากการคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์ข้าวเจ้าพันธุ์พื้นเมืองไวต่อช่วงแสง พันธุ์มะลิแดงเบอร์ 54 จากแปลงแสดงพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์ปี พ.ศ. 2548 ชื่อสายพันธุ์ SRNC05054 ปลุกคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์แบบรวงต่อแถว 2 ครั้ง ในฤดูนาปรังปี พ.ศ. 2549 และฤดูนาปี พ.ศ. 2549 จนได้ข้าวสายพันธุ์ SRNC05054-2-1 พันธุ์บริสุทธิ์ที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง ผลผลิต 458 กิโลกรัมต่อไร่ มีคุณภาพทางกายภาพ เคมี และการหุงต้มรับประทานดี คือ เป็นข้าวเมล็ดเรียวยาว เปอร์เซ็นต์อมิโลสต่ำ ข้าวสุกเหนียว นุ่ม มีกลิ่นหอม และมีสารต้านอนุมูลอิสระสารประกอบฟีนอลิกในเมล็ดปริมาณสูง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ข้าว วงศ์หญ้า Poaceae ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L. พืชล้มลุก เป็นข้าวนาสวน ไวต่อช่วงแสง

ต้น ทรงกอในระยะออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ มีลักษณะตั้งตรง มีความสูงของต้นวัดถึงปลายรวง 141 เซนติเมตร สีปล้องในระยะออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ มีสีเขียว ความแข็งแรงของต้นในระยะหลังออกดอก 20 วัน พบว่า แข็งมาก (ทุกต้นตั้งตรง)

ใบ ในระยะแตกกอเต็มที่ ใบมีสีเขียวจาง มุมปลายใบมีลักษณะตั้งตรง แผ่นใบมีขน กาบใบมีสีเขียว ในระยะออกดอกแล้ว 20 วัน ความยาวใบ 57.54 เซนติเมตร กว้าง 1.26 เซนติเมตร การแก่งของใบที่ระยะเก็บเกี่ยวจัดเป็นใบแก่ค่อนข้างช้า ใบเขียว ในระยะแตกกอสิ้นใบมีสีเขียว รูปร่างมีสองยอด ความยาวของลิ้นใบ 2.76 มิลลิเมตร หูใบมีสีขาว ข้อต่อใบมีสีเขียวอ่อน มุมใบตรงตั้งตรง ยาว 43.60 เซนติเมตร กว้าง 2.14 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ความยาวของรวงในระยะเก็บเกี่ยว 28 เซนติเมตร ระยะออกดอก 20 วัน ลักษณะของรวงมีความแน่นปานกลาง การแตกกระแ่งปานกลาง การยึดของคอรวงยาว จำนวนเมล็ดดีต่อรวง 184 เมล็ด ในระยะเก็บเกี่ยว มีการติดเมล็ดมาก (75-90 เปอร์เซ็นต์) เมล็ดร่วงปานกลาง ระดับการนวดง่าย มีจำนวนรวงต่อกอ 9 รวง ในระยะออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ยอดเกสรเพศเมียมีสีขาว สีของปลายยอดดอกมีสีขาว ความยาวของกลีบรองดอกยาว (<2.5 มิลลิเมตร) สีของกลีบรองดอกมีสีขาว

เมล็ด ในระยะเก็บเกี่ยว สีของเปลือกเมล็ดมีสีฟาง ไม่มีหาง ขนสั้น ข้าวกล้องมีสีแดง สีของยอดเมล็ดมีสีขาว ชนิดของข้าวจัดเป็นข้าวเจ้า การเป็นท้องไข่ค่อนข้างมาก (1.6-2.0) ระยะพักตัวของเมล็ด 8 สัปดาห์ ขนาดของข้าวเปลือกยาว 10.1 มิลลิเมตร กว้าง 2.5 มิลลิเมตร

- หนา 1.98 มิลลิเมตร น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด 26.4 กรัม ขนาดของข้าวกล้องยาว 7.46 มิลลิเมตร กว้าง 2.13 มิลลิเมตร หนา 1.80 มิลลิเมตร ข้าวกล้องมีรูปร่างเรียวยาว
- ลักษณะอื่น ๆ** วันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ 27-29 ตุลาคม วันเก็บเกี่ยว 27-29 พฤศจิกายน เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่เกษตรอินทรีย์ใช้ปัจจัยผลิตต่ำ และต้องการคุณภาพพิเศษ
- ลักษณะเด่น** มีคุณภาพทางกายภาพ เคมี และการหุงต้มรับประทานดี คือ เป็นข้าวเมล็ดเรียวยาว เปอร์เซ็นต์อมิโลสต่ำ ข้าวสุกเหนียว นุ่ม และมีกลิ่นหอม ด้านสารต้านอนุมูลอิสระพบว่า มีสารประกอบฟีนอลิกในเมล็ดปริมาณสูง (2,198.25 mg GAE/100 g of sample)

การตัดพันธุ์บริสุทธิ์ข้าวพันธุ์มะลิแดงเบอร์ 54

ต้นข้าวระยะแตกกอ

ลำต้นและทรงกอ

รวงและความยาวรวง

เมล็ดข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวสาร

ข้าวพันธุ์มะลิโกเมนสุรินทร์